

I još smo živi?!

Razlikuje se izložba od izložbe. Najčešći eksponati su dostignuća, a Zadar je, od 15. prosinca, dobio izložbu — grešaka. Naših grešaka. Krivih koraka koji su toliko svakodnevni da ih skoro i ne opažamo. Sada su sakupljeni na jednom mjestu: fotografirani, popraćeni komentarima i brojkama koje hladnom logikom govore o sve vrucim temama.

Jazine su skoro beznadežno zagađene. Ispusni kanal Kožare je jedan u niski ekoloških »bisera«. Oko nekih seoskih bunara dešavaju se prava mala čuda: još nitko nije ozbiljnije stradao. Turistička zona, trokut između Bokanjca, Puntamike i Kožina, ima svoja vlastita brda. Brda smeća.

Ajme! A mi sve ovo znamo. Sakupljeno na jedno mjesto, ne djeluje očaravajuće. Zapravo, sve je razočaravajuće.

A dešava se to oko nas, u susjedstvu, pred rođenim pragom, a mi ga skoro nismo ni svjesni. Drugujemo s nužnim zlom (tako ga barem prihvaćamo, iako nužno ne bi trebalo niti smjelo biti): kupaci iz zgrade u ulici JNA nonšalantno se izležavaju na šahu kanalizacije. U Crvenoj luci, na sto metara

od turističkog objekta, kolekcija odbačene ambalaže. Varijacija na temu zagadivanje je prelijepa plaža Saharun, na Dugom otoku, na kojoj je više algi, konzervi i mazuta nego li pjeska.

A ja skidam kapu genijalcu koji je bespravno sagradio na Kostanjnu nekakvo čudo od kuće. Taj isti Kostanj je u jednom filmu trebao biti (ili bio) idilično mjesto za Odiseja i njegovu sirenu. (Valjda se sirena ugušila mazutom...) Usput, vlasniku zgrade nije pala niti dlaka s glave. Kuća i dalje stoji.

Ako niste znali, provjerite na izložbi: litra ulja ili nafte zagađi milijun litara vode.

Za neke super-otrovne pesticide, kao mjere zaštite u slučaju trovanja, propisani su potpuna HTZ, hitna pomoć, umjetno dišanje, čak i atropin. Kao u ratu, kao kod bojnih otrova. Utjeha: jedan iz ekipe je označen kao samo neznatno škodljiv.

Brrr-

Srećom, počeli smo misliti svojom glavom i o svom okolišu. Par optimističkih slika i dijapo-zitiva bazena za crveni mulj u Obrovcu kaže da činimo nešto, kasno ali ipak na vrijeme i da vrag nije tako crn...

»Izložba ovakvog karaktera u Zadru jasno nam svima govori kako se danas lako, u ovom civiliziranom svijetu, sam sebi kop a grob« — komentira u knjizi jedan posjetilac.

»Sad triba puno paziti (a trebalo je i do sad) da se športkica ne baca svagdje« — misli (po jeziku) lokalno nastrojen građanin.

Komplimenti autorima izložbe. Trebalu nam je. Da nešto naučimo, da se zamislimo. Makar ovo posljednje.

Na izložbi se vidi da jedan hrast proizvede kisika koliko potroše dva čovjeka. Dakle, čuvajmo stabla. Neki zlobno raspoloženi građanin sjetio se da na trgu, preko puta gradske lože, u čast Nove godine stope tri odsječena bora. Prilog zložbi?

Dakle, trujemo se, igramo s budnošću, zdravljem. I, dokaz žilave ljudske sorte — još smo živi!?